

Stilte wordt beleidsthema

Op het platteland kom je op verhaal. Stilte en rust zijn er nog authentieke waarden. Om de kwaliteiten van het platteland te vrijwaren en verder te ontwikkelen ging in 2005 het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO) van start. Een van de themagroepen wil in Vlaanderen stilte als collectieve waarde bekend maken, Dirk Sturtewagen is er de voorzitter van.

STEPHEN LODEWYCK

Tot voor kort was stilte en rust uitsluitend een thema binnen het beleidsdomein Leefmilieu. Denk maar aan het onderzoek naar potentiële stiltegebieden in Vlaanderen, de officiële erkenning van het stiltegebied Dender-Mark op de grens van Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant in 2001 en het onlangs gelanceerde Kwaliteitslabel *Stiltegebied*, dat besturen aanmoedigt een lokaal stiltebeleid te voeren.

Een van de themagroepen binnen het IPO bracht al adviezen uit over de impact van lawaaiige recreatiesporten, zoals het gebruik van quads of lichte vliegtuigjes. Het overleg binnen de stilthemagroep onder leiding van Dirk Sturtewagen, coördinator van de stiltevereniging Centrum Waerbeke, bracht aan het licht dat stilte en rust als leefkwaliteit van groot belang zijn in deze drukke tijden en raakvlakken hebben met veel maatschappelijke domeinen. Dirk Sturtewagen: 'Een lokaal cultuurbeleid dat op stilte inzet, kan een nieuwe trend zetten. Ook binnen cultuur is de marktlogica aan de winnende hand, het ritme wordt almaar gejaagder, er is de prestatiedruk en de onderlinge competitie en concurrentie. Cultuur kan ook inzetten op bewondering en verwondering. Ook in gezondheid en welzijn, mobiliteit of onderwijs kan stilte en rust als thema een positief effect sorteren. De open oproep (zie kadertje) is een eerste aanzet om al die mogelijkheden van onderuit, vanuit de lokale gemeenschappen op het platteland zelf, te laten opborrelen.'

Intergemeentelijk samenwerken

Met de steun van zeventien overheden, waaronder ook het ministerie van Cultuur, ontstond het ontwikkelingsgerichte erfgoedproject *Portaal van de stilte*. Dirk Sturtewagen: 'Dit initiatief richt zich tot het publiek en gaat over stilte als ontastbaar, immaterieel erfgoed. We brachten een publicatie uit

die de verbindende, culturele en sociale dimensies van stiltebeleving verkent en www.portaalvandestilte.be groeit geleidelijk uit tot een echte portaal-site. Dit intergemeentelijke initiatief benadert stilte en rust vanuit verschillende interessesferen en maatschappelijke domeinen.' Intussen ontdekken steeds meer lokale besturen stilte en rust als een inspirerend en verbindend beleidsthema. Zo treedt Oud-Turnhout sinds vorig jaar op als trekker van *Stilte, rust en ruimte in de Kempen. Kansen tot verbinding over verschillen heen*. Samen met Vormingplus Kempen en Natuurpunt Educatie bracht Oud-Turnhout al een regionaal platform op gang, dat projecten voor stilte en rust in de Antwerpse Kempen wil opzetten en ondersteunen. Ook Bornem, Bree, Heuvelland en Zutendaal organiseerden de voorbije maanden ontmoetingsavonden en initiatieven waarbij de cultuur- en milieudiensten de handen in elkaar sloegen. Diverse gemeenten en steden – en niet alleen de veertien gemeenten en steden met (potentiële) stiltegebieden – doen daarbij een beroep op de ervaring en expertise van Centrum Waerbeke om stilte en rust als thema te integreren in het lokale beleid. Centrum Waerbeke, dat binnen het proefproject Dender-Mark werkzaam is, stimuleert en begeleidt voorbeeldprojecten. Dirk Sturtewagen: 'We willen de opgebouwde kennis en ervaring overal inzetten. Steeds meer gaat het daarbij om streekontwikkeling, *tranquillity management*, publieksparticipatie en gemeenschapsvorming.'

Een initiatief voor stilte en rust vergt veel samenwerking over de administratieve en thematische bevoegdheidsgrenzen heen. Daardoor komt het thema in het vaarwater van gebiedsgerichte werkingen, waardoor ook de Vlaamse provincies stilte en rust uitdrukkelijk op een integrale en geïntegreerde manier in hun beleid willen opnemen. Zo werkt Limburg al samen met de Regionale

Stilte- en rustbeleving op het platteland blijkt goed te zijn voor 94 procent van wie lijdt aan mentale problemen.

Landschappen om een stilte- en rustbeleid uit te tekenen. Onlangs verzamelde West-Vlaanderen – naar aanleiding van de open oproep – dertien gemeentebesturen om de vele beleidsmogelijkheden voor stilte- en rustbeleving te exploreren. Verschillende Vormingplus-centra – Kempen, Halle-Vilvoorde, Vlaamse Ardennen en Brugge – nemen het tranquillity-thema in hun werking op en organiseren educatieve sessies.

Toekomstplannen

Dit jaar wordt nog een nieuw spoor verkend: de integratie van het thema stilte/rust binnen het beleidsdomein gezondheid en welzijn. Op woensdag 5 november organiseert de themagroep met de steun van Vlaams minister van Volksgezondheid Steven Vanackere in Bornem een studiedag over de impact van stilte en rust op de volksgezondheid en het individuele welbevinden. Sprekers uit binnen- en buitenland zullen met wetenschappelijk gestaafde voorbeelden aantonen hoe de stilte- en rustbeleving onder andere op het vlak van

geestelijke gezondheid voor jong en oud vruchten afwerpt. Britse onderzoekers van de universiteit van Essex lanceerden vorig jaar *Ecotherapie* als een echte behandeling. Stilte- en rustbeleving op het platteland blijkt goed te zijn voor mensen met allerlei mentale problemen: voor 94 procent heeft het platteland een gunstige invloed. Volgens de onderzoekers is ecotherapie een geloofwaardige behandelingsmethode die artsen zouden moeten voorschrijven. ‘We beweren niet dat ecotherapie antidepressiva kan vervangen, maar ze moet op zijn minst ook in aanmerking worden genomen,’ luidt het. Dirk Sturtewagen haalt de voorspelling van de Wereldgezondheidsorganisatie aan: ‘Tegen 2020 zal depressie de tweede grootste ziekmaker zijn. Het is hoog tijd om ook over dit aspect breed te sensibiliseren. Hopelijk kunnen we daarom al in het najaar een tweede editie van de STeR-campagne (Stilte en Rust) aankondigen.’

Stephen Lodewyck is VVSG-stafmedewerker
Lokaal Toerismebeleid

Tot 15 september Open oproep Stilte en Rust

Vlaams minister van Plattelandsbeleid Kris Peeters roept lokale besturen, instellingen en verenigingen op met projecten te beginnen die de stilte- en rustbeleving op het platteland bevorderen. Met deze STeR-campagne ondersteunt de Vlaamse overheid voorbeeldprojecten die stilte en rust als collectieve waarde bevorderen en er een maatschappelijk draagvlak voor creëren.

De projecten moeten voldoende lokaal gedragen zijn en steunen op een zo breed mogelijke lokale samenwerking.

De goedgekeurde projecten kunnen rekenen op een cofinanciering van maximaal de helft van de totale kostprijs van het project, met een maximum van 20.000 euro per project. Wie een project voor stilte- en rustbeleving wil starten, kan tot 15 september 2008 een aanvraag indienen.

www.ipo-online.be

ADVERTENTIE

meer info:
056 35 85 85

WE LIFT YOU UP!

NV Coopman Comfortlift
Heirweg 123 | B-8520 Kuurne
T 056 35 85 85 | F 056 35 58 65
comfortlift@coopman.be | www.coopman.be

hefplateaus
plateauliften
huisliften
goederenliften